

Trend Penggunaan Bahasa Samar dalam Persidangan Parlimen Malaysia

Kim Hua Tan

kimmy@ukm.edu.my

Universiti Kebangsaan Malaysia

Imran Ho Abdullah

imranho@ukm.edu.my

Universiti Kebangsaan Malaysia

Nur Azureen Zulkifli

nurazureenzulkifli@gmail.com

Universiti Kebangsaan Malaysia

Shamirr Muhammad Mohd Shukor

shamirrhukor@yahoo.com

Universiti Kebangsaan Malaysia

ABSTRAK

Kajian ini mengkaji trend penggunaan bahasa samar oleh ahli politik dalam persidangan Parlimen Malaysia dengan mengkaji korpus Hansard Parlimen Malaysia dari tahun 1970 hingga ke tahun 1979 dan membandingkannya dengan korpus pada tahun 2000 hingga ke 2009. Kategori bahasa samar yang dikaji adalah bahasa samar kata hurai adjuntif dan disjuntif. Metodologi berasaskan korpus yang digunakan telah mengenalpasti kata kunci yang ketara luar biasa iaitu 'sebagainya' dalam kategori ini, sekaligus mengesahkan kepentingan bahasa samar sebagai salah satu gaya bahasa yang signifikan dalam Parlimen. Frasa kata hurai adjuntif yang dikaji ialah 'dan lain-lain' dan 'dan sebagainya' manakala frasa kata hurai disjuntif pula ialah 'atau sebagainya' dan 'atau lebih'. Dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat penambahan kepada trend penggunaan frasa 'dan sebagainya' di mana fungsinya diperluas untuk membincangkan perihal isu-isu dan penyelesaian pada sekitar dekad 2000, berbanding hanya membincangkan isu semata-mata pada dekad 1970-an. Fungsi frasa kata hurai disjuntif 'atau lebih' pula didapati sangat menarik kerana ia digunakan secara meluas sekitar dekad 2000 untuk memetik akta undang-undang, satu fenomena yang tidak wujud pada dekad 70-an. Secara amnya, trend penggunaan bahasa samar dari tahun 70-an ke sekitar 2000 adalah semakin meningkat, dengan kekerapan penggunaan kata hurai adjuntif lebih tinggi berbanding disjuntif berdasarkan kekerapan per juta. Trend ini diramal akan berterusan dalam persidangan Parlimen yang akan datang.

Kata kunci: Bahasa samar; Adjuntif; Disjuntif; kata hurai' Handsard Malaysia

Trend of Adjunctive and Disjunctive Extenders Usage in The Malaysian Parliament

ABSTRACT

This study traces the trend of vague language usage among politicians in the Malaysian Parliament by studying the Malaysian Parliament Hansard corpus from 1970 to 1979 and comparing it to the corpus from 2000 to 2009. The category of vague language studied is the adjunctive and disjunctive phrases. Corpus-based methodology enables the identification of unusually significant keyword index of words in this category thus affirming the significance

of vague language in the Malaysian Parliament. The adjunctive phrases were 'dan lain lain', 'dan sebagainya' and the disjunctive phrases were 'atau sebagainya' and 'atau lebih'. Findings indicated that there is an extension of function of 'dan sebagainya' whereby this phrase is used to address only issues in 1970s in contrast with the year 2000s where the function of 'dan sebagainya' has been expanded to address both issues and providing solutions. The disjunctive 'atau lebih' is interesting, as it is used extensively in 2000s to quote legal acts, something which is not present in the 70s. Generally, the trend of usage from the 70's to 00's is a high preference for the use of adjunctives over disjunctives based on frequency per million. This trend predictably will continue in the forthcoming Parliamentary sessions.

Keywords: Vague language; adjunctive; disjunctive; Malaysian Hansard extenders

PENGENALAN

LATAR BELAKANG KAJIAN

Parlimen Malaysia merupakan badan perundangan kebangsaan Malaysia yang mula dibangunkan pada tahun 1959 berdasarkan sistem Westminster (sistem parlimen kerajaan yang dibangunkan di United Kingdom, yang terdiri daripada satu siri prosedur untuk mengendalikan badan perundangan). Ia terdiri daripada 3 badan penting; Dewan Perwakilan Rakyat (Dewan Rakyat) yang ahlinya dipilih oleh rakyat dalam pilihan raya, Senat (Dewan Negara), yang ahlinya dipilih oleh Dewan Undangan Negeri dan Yang di-Pertuan Agong, dan Yang di-Pertuan Agong sendiri.

Parlimen berfungsi sebagai badan perundangan bagi kerajaan Persekutuan di mana ia menggubal undang-undang untuk dikuatkuasakan di seluruh negara. Secara terperinci, parlimen bertanggungjawab dalam meluluskan undang-undang persekutuan yang baru, membuat pindaan kepada undang-undang sedia ada, memeriksa dasar-dasar kerajaan, serta meluluskan perbelanjaan kerajaan dan cukai baru. Ia juga berfungsi sebagai forum untuk membincangkan perkara-perkara yang mempunyai kepentingan awam. Bagi membolehkan Parlimen menjalankan tanggungjawabnya dengan sepenuhnya dan berkesan, Perlembagaan telah memperuntukkan beberapa hak dan kekebalan undang-undang di bawah "Keistimewaan Parlimen" kepada Ahli Parlimen.

Di Malaysia, sesebuah sesi Parlimen akan dibubarkan selepas 5 tahun sejak mesyuarat pertamanya atau boleh juga lebih awal, bergantung kepada keputusan Perdana Menteri yang memerintah. Pembubaran awal bagaimanapun perlu mendapat kelulusan Yang di-Pertuan Agong. Biasanya, mesyuarat bagi Dewan Rakyat dan Dewan Negara masing-masing akan dijalankan tiga kali setahun. Setiap Dewan diberi kuasa untuk mengawal selia tatacaranya sendiri; masing-masing mempunyai kuasa mutlak atas prosiding sendiri, yang mana kesahihannya tidak boleh dipersoalkan dalam mana-mana mahkamah; dan setiap Dewan juga boleh menghukum ahli-ahlinya yang melanggar hak keistimewaan atau menghina Dewan secara umum. Umumnya, ahli Parlimen adalah terkecuali daripada berhadapan dengan prosiding sivil dan jenayah berkenaan dengan perkara yang dikatakan atau dilakukan oleh mereka dalam prosiding Parlimen.

Walau bagaimanapun, bagi tujuan mengesan perbincangan mengenai penggubalan undang-undang, setiap mesyuarat bagi kedua-dua Dewan direkodkan dan disalin dalam bentuk verbatim. Dari segi sejarah, Hansard adalah nama tradisional transkrip perbincangan parlimen di Britain yang dinamakan sempena pencetak rasmi pertama parlimen di Westminster, Thomas Curson Hansard. Sebelum kewujudan perkembangan korpus Hansard, orang awam Britain hanya boleh mengakses rekod rasmi berkenaan tindakan dan keputusan

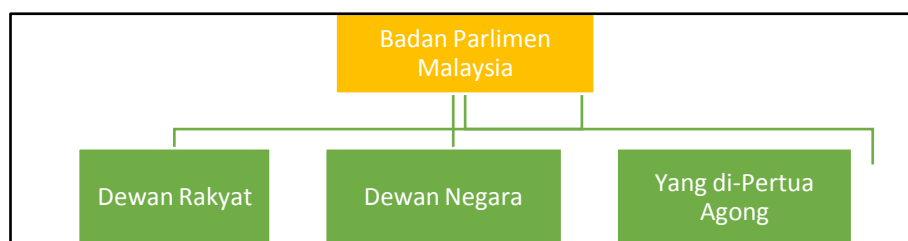
yang dibuat oleh parlimen. Walau bagaimanapun, oleh kerana orang ramai menjadi semakin berminat dalam perbincangan parlimen, banyak akhbar dan individu mula menyiarkan berita tidak rasmi berkenaan perkara ini. Tindakan ini pada ketika itu dianggap sebagai sebuah tindakan yang melanggar kerahsiaan Parlimen British. Oleh itu, memandangkan apa yang dilaporkan oleh akhbar dan individu tersebut tidak sepenuhnya tepat, Parlimen Britain pada masa itu mengambil alih penerbitan itu dan menubuhkan kakitangan sendiri yang terdiri daripada wartawan rasmi Hansard, yang kemudiannya membawa kepada sistem Hansard yang digunakan hari ini; sebuah korpus komprehensif yang mengandungi setiap ucapan dalam perbincangan parlimen. Sebagai salah satu daripada negara Komanwel, Malaysia telah menerima pakai sistem ini dan mengekalkan namanya apabila negara ini mula-mula memutuskan untuk memantapkan kedudukannya sebagai sebuah negara yang merdeka. Hari ini, Penyata Rasmi (Hansard) Perbincangan Parlimen Malaysia boleh diakses dan dimuat turun oleh orang awam dari laman web rasmi Parlimen Malaysia.

Jika diteliti dengan lebih mendalam, penggunaan bahasa samar kerap ditemui dalam perbualan seharian atas dasar penutur yang tidak mahu kedengaran terlalu pasti atau spesifik. Ini mungkin kerana perbuatan itu boleh dilihat sebagai mengancam atau kedengaran seperti terlalu pandai (Carter & McCarthy, 2011). Seiring dengan bahasa yang sering berubah mengikut peredaran zaman, frasa yang digunakan untuk menyampaikan bahasa samar juga turut sama berubah. Untuk itu, kajian korpus ini bertujuan untuk mengkaji corak trend penggunaan bahasa samar terutama dalam kalangan ahli politik dalam Parlimen Malaysia sepanjang 40 tahun atau 12 sesi Parlimen. Bagi tujuan ini, sebuah korpus laporan verbatim prosiding Hansard Parlimen Malaysia dari tahun 1959 sehingga 2012 telah disusun dan dianalisis.

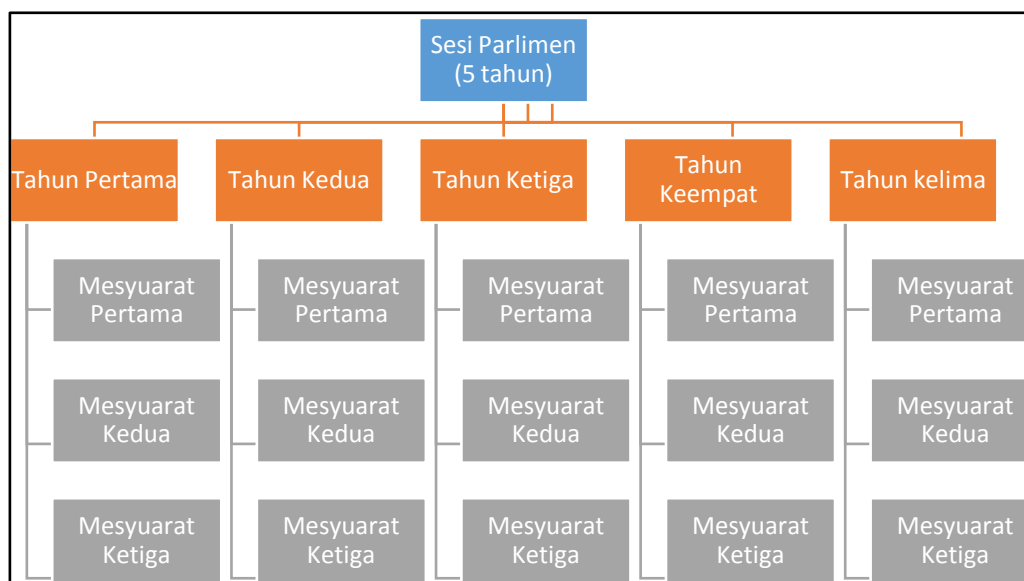
Jadual 1 merupakan senarai Penyata Rasmi (Hansard) Parlimen Malaysia yang berada atas talian manakala Rajah 1 dan Rajah 2 menunjukkan anggota Badan Parlimen Malaysia dan pecahan sesi parlimen.

JADUAL 1. Penyata Rasmi (Hansard Parlimen Malaysia atas talian)

Bil.	Sesi Parlimen	Perdana Menteri
1.	Parlimen Pertama (1959-1964)	Tunku Abdul Rahman
2.	Parlimen Kedua (1964-1969)	Tunku Abdul Rahman
3.	Parlimen Ketiga (1971-1974)	Tun Abdul Razak
4.	Parlimen Keempat (1975-1978)	Tun Hussein Onn
5.	Parlimen Kelima (1978-1982)	Tun Hussein Onn
6.	Parlimen Keenam (1982-1985)	Tun Dr. Mahathir
7.	Parlimen Ketujuh (1986-1990)	Tun Dr. Mahathir
8.	Parlimen Kelapan (1991-1994)	Tun Dr. Mahathir
9.	Parlimen Kesembilan (1995-1999)	Tun Dr. Mahathir
10.	Parlimen Kesepuluh (1999-2003)	Tun Dr. Mahathir
11.	Parlimen Kesebelas (2004-2007)	Tun Abdullah Badawi
12.	Parlimen Kedua belas (2008-2012)	Dato' Sri Haji Mohammad Najib bin Tun Haji Abdul Razak
13.	Parlimen Ketiga belas (2013-Sekarang)	Dato' Sri Haji Mohammad Najib bin Tun Haji Abdul Razak

RAJAH 1. Anggota Badan Parlimen Malaysia

RAJAH 2. Pecahan Sesi Parlimen

KAJIAN LITERATUR

Kajian lepas yang telah dilakukan berkaitan perbahasan parlimen masih lagi sangat terhad terutama dalam konteks korpus Hansard Malaysia. Antara isu-isu yang telah dibangkitkan ialah kesantunan dan sensitiviti etnik dan pemerksaan wanita dalam parlimen tanpa menyentuh aspek bahasa. Hasil pembacaan terhadap kajian lepas mendapati bahawa bahasa samar boleh diklasifikasikan kepada beberapa kategori yang mana setiap satu darinya mempunyai beberapa fungsi yang tersendiri. Satu kajian mengenai aspek interaktif kesamaran dalam perbualan oleh Jucker, Smith dan Ludge (2003) telah berjaya menyenaraikan fungsi bahasa samar berdasarkan kategori. Antara fungsi tersebut adalah sebagai ganti nama orang dan tempat, rujukan kepada peristiwa atau pengalaman, sebagai ganti nilai kekerapan, sebagai ungkapan kuantitatif yang samar, ungkapan samar, penerangan kepada kekerapan, penerangan samar kepada kebarangkalian, anggaran dan usul yang mengandungi pendapat. Berdasarkan kajian tersebut, mereka mendakwa bahawa kesamaran boleh menyampaikan implikasi kontekstual yang lebih relevan berbanding ungkapan yang tepat. Kenyataan ini adalah benar kerana manusia biasanya berhadapan dengan salah faham apabila mereka mengandaikan sesuatu mengikut tafsiran peribadi tanpa memahami maksud sebenar yang cuba disampaikan. Hal ini adalah kerana kesamaran dalam bahasa mempunyai fungsi sosial yang berbeza dan boleh mengakibatkan pelbagai andaian.

Menurut Selberg (2015), frasa huraian umum merujuk terus kepada elemen yang mendahuluinya. Selberg (2015) dalam perbincangannya mengenai fungsi frasa huraian umum yang digunakan oleh lelaki dan wanita mendakwa bahawa frasa ini mempunyai beberapa fungsi. Salah satunya adalah sebagai 'penanda set' yang dikaitkan dengan perbuatan mengelaskan unsur-unsur ke dalam beberapa kategori. Di samping itu, frasa huraian umum juga mempengaruhi pelaksanaan strategi kesantunan di mana ia digunakan untuk menyelamatkan air muka seseorang ketika beliau berada dalam keadaan seperti terlupa ataupun dengan menggantikan nama orang lain untuk menyampaikan konotasi negatif. Kenyataan ini adalah selari dengan pendapat Aybazyan (2012), bahawa keberkesanan penggunaan ungkapan samar amatlah bergantung kepada konteks dan perkongsian idea yang sama antara penutur. Aybazyan (2012) menjelaskan bahawa fungsi utama kata ganti umum iaitu menggantikan sesuatu perbendaharaan kata untuk menggambarkan sesuatu dan

juga sebagai menggambarkan sesuatu apabila tiada perbendaharaan kata yang sesuai untuk digunakan dan juga sebagai pemangkin untuk memastikan kelangsungan perbualan.

Frasa huraian umum adalah salah satu kategori yang paling tidak asing dalam bahasa samar. Fokus utama mengenai kategori ini ialah pada struktur dan fungsinya. Greene (2013) mendakwa bahawa frasa huraian umum adjuntif telah digunakan lebih kerap berbanding frasa huraian umum disjuntif. Dalam korpus EFL Inggeris, contoh frasa huraian umum disjuntif yang paling kerap digunakan adalah *'or something like that'* (atau sesuatu seperti itu). Kajian ke atas frasa huraian umum dalam bahasa Inggeris mencadangkan bahawa *'or something'* kerap digunakan untuk menunjukkan andaian atau ketidakpastian. Dengan menggunakan frasa huraian disjuntif, penutur boleh memberi bayangan bahawa apa yang dituturkannya mempunyai kepelbagaian maksud dan meningkatkan kemungkinan untuk mendapatkan maklum balas yang dikehendaki. Kajian ini disokong oleh penyelidikan lain yang dilakukan oleh Buysse (2014) yang menyatakan bahawa perlambangan huraian umum disjuntif serta fungsi frasa *'or something like that'* yang berlebihan mencadangkan bahawa pelajar paling kerap menggunakan frasa huraian umum untuk menyelesaikan masalah pengeluaran bahasa yang secara tidak langsung mencetuskan keperluan yang lebih besar untuk penanda anggaran.

METODOLOGI

Kajian ini menggunakan pendekatan kajian berasaskan korpus elektronik. Korpus data elektronik yang boleh dicapai atas talian adalah lebih efisien dan memudahkan pemprosesan data (Tan & Woods, 2008). Kajian tentang turutan pelbagai perkataan telah dijalankan menggunakan kaedah dan matlamat yang berbeza-beza. Kajian ini telah menggunakan kaedah gugusan leksikal berdasarkan kekerapan (Biber et al., 2004; Cortes, 2004; Hyland, 2008a).

KORPUS HANSARD MALAYSIA

Korpus yang digunakan untuk kajian ini adalah korpus Laporan Rasmi (Hansard) Persidangan Parlimen Malaysia yang mengandungi ucapan parlimen kata demi kata dalam bahasa Melayu yang berlaku sepanjang tempoh 40 tahun, bertarikh dari tahun 1971 sehingga 2012. Korpus ini mengandungi lebih daripada 50 juta perkataan dengan jurang antara setiap penggal adalah 4 tahun dari tahun 1971 hingga 2015. Memandangkan kajian ini membandingkan dua dekad, saiz korpus yang seimbang amat penting untuk menghasilkan data yang sahih. Oleh itu, proses normalisasi telah dijalankan untuk memastikan keseimbangan saiz korpus kedua-dua dekad.

PEMROSESAN KORPUS

Menggunakan Wordsmith 6.0

1. Menjana senarai kata kedua-dua korpus kajian dan korpus rujukan.
2. Menjana senarai kata kunci kajian korpus dengan membandingkan senarai kata korpus kajian dengan korpus rujukan. Perkataan 'sebagainya' dan 'lebih' muncul sebagai kata kunci dengan kekerapan yang sangat tinggi.
3. Mengenalpasti kolokasi dua perkataan ini (dan sebagainya' dan 'dan lain-lain) (MI)
4. Menggunakan ciri kelompok untuk menjana kekerapan frasa dengan nilai MI yang tinggi
5. Mengekstrak contoh ayat yang mengandungi frasa kajian.
6. Mentafsir tema penggunaan frasa kajian secara manual.

DAPATAN KAJIAN

Jadual 2 di bawah menunjukkan Statistik Maklumat Mutual (MI) untuk *dan sebagainya*, *dan lain-lain*, *atau sebagainya* dan *atau lebih* pada dekad 1970-an dan 2000-an. MI untuk kedua-dua frasa yang agak kukuh dengan statistik antara 5.82199 dan 3.18220.

JADUAL 2. Maklumat Mutual (*Mutual Information, MI*)

Frasa Samar	MI 70s	MI 00s
<i>Dan sebagainya</i>	5.82199	5.56967
<i>Dan lain-lain</i>	5.73729	4.06262
<i>Atau sebagainya</i>	4.45764	3.18220
<i>Atau lebih</i>	3.99596	3.59280

Jadual 3 menggambarkan kekerapan frasa bahasa samar untuk kedua-dua dekad. Berdasarkan analisis, frasa pertama iaitu *dan lain-lain* mempunyai jumlah kekerapan sebanyak 2049 pada tahun 1970-an dan 1864 dalam 2000-an. Hanya terdapat sedikit perubahan dalam bilangan frekuensi yang digunakan dalam dua dekad.

JADUAL 3. Kekerapan Frekuensi

Huraian Umum	70s	00s
Adjuntif		
<i>dan lain-lain</i>	2049	1864
<i>dan sebagainya</i>	5651	12116
Disjuntif		
<i>atau sebagainya</i>	194	86
<i>atau lebih</i>	338	296

$$x = \frac{\text{Jumlahperkataanutuk1dekad}}{\text{Jumlahperkataanutuk1dekad}} \times 1,000,000$$

$x = \text{Kekerapan frasa bahasa samar}$

Analisis juga menunjukkan bahawa ahli politik Malaysia lebih suka menggunakan *dan sebagainya* berbanding *dan lain-lain* seperti yang dibuktikan dengan jumlah entri Concordance sebanyak 5651 pada dekad 1970-an dan 12116 dalam 2000-an. Ini menunjukkan peningkatan sebanyak lebih daripada 110% daripada frekuensi yang digunakan antara 1970-an dan 2000-an.

Di samping itu, berdasarkan jadual di atas, ahli parlimen pada dekad 1970 didapati menggunakan 'atau sebagainya' lebih daripada ahli parlimen pada dekad 2000-an. Frasa tersebut didapati semakin kurang digunakan daripada 194 kali kepada hanya 86 kali, bersamaan dengan pengurangan sebanyak 49%.

Bagi frasa 'atau lebih', ahli-ahli parlimen pada dekad 1970an menggunakan frasa ini lebih daripada ahli-ahli parlimen ketika 2000-an. Perbezaan kekerapan antara dua dekad ini pula bagaimanapun adalah kecil dari 338 kali kepada 296 sahaja, bersamaan dengan 12 % penurunan. Ini menunjukkan bahawa pengurangan penggunaan frasa ini tidak banyak dan sentiasa konsisten.

Walau bagaimanapun, didapati bahawa terdapat jurang yang amat besar antara jumlah bilangan kekerapan untuk kedua-dua dekad. Ketidakseimbangan kekerapan ditunjukkan dalam Jadual 4.

JADUAL 4. Jumlah bilangan untuk kedua-dua dekad

	70s	00s
Total number of files	529	283
Total number of word types	146,504	64,519
Total number of words	16,255,964	11,763,337

Berdasarkan Jadual 4, jumlah bilangan fail dalam korpus 1970 adalah 529 berbanding hanya 283 fail dalam dekad 2000-an. Selain itu, jumlah bilangan jenis kata dalam dekad 1970-an adalah 146.504 dan 64.519 dalam tahun 2000-an. Elemen paling penting adalah varians dalam jumlah bilangan perkataan untuk kedua-dua dekad 1970-an dan 2000-an iaitu masing-masing sebanyak 16.255.964 dan 11.763.337. Jumlah perbezaan adalah kira-kira 4.492.627 perkataan dan dipercayai mempunyai impak besar ke atas analisis mengenai perbandingan jumlah frasa samar antara kedua dekad ini.

Formula 1: Normalisasi

Oleh itu, untuk menyelesaikan masalah ini, satu konsep normalisasi telah diperkenalkan untuk menghasilkan jumlah kekerapan yang adil dan sama rata. Persamaan di bawah menggambarkan konsep normalisasi kertas ini.

Contoh aplikasi formula tersebut adalah seperti yang di bawah:

Atau sebagainya 1970s =
 Atau sebagainya 1970s = 194

Jumlah perkataan dalam 1970s = 16,255,964
 $11.9340815 = 12$

Justeru itu, boleh dikatakan *atau sebagainya* digunakan 12 kali untuk setiap juta perkataan.

Konsep normalisasi digunakan untuk mencari pengagihan sama rata daripada jumlah bilangan perkataan dalam kedua-dua dekad. Oleh itu, jumlah kekerapan frasa samar dibahagikan dengan jumlah bilangan perkataan dalam sesuatu dekad kali 1 juta untuk mencari kekerapan sama rata frasa samar bagi setiap satu juta perkataan untuk kedua-dua dekad. Selepas menggunakan formula pada data dalam Jadual 2 dan Jadual 3, analisis baru telah dibina pada Jadual 5 di bawah.

JADUAL 5. Jumlah kekerapan per juta

Kata Hurai Umum		70s	00s
Adjuntif	<i>dan sebagainya</i>	348	1030
	<i>dan lain-lain</i>	126	158
Disjuntif	<i>atau sebagainya</i>	12	7
	<i>atau lebih</i>	21	25

Berdasarkan Jadual 5, proses normalisasi telah menghasilkan trend yang sedikit berbeza daripada jadual kekerapan sebelumnya. Proses ini terbukti lebih sesuai kerana terdapat jurang hampir 5 juta perkataan antara jumlah perkataan dalam dekad 1970-an dan

2000-an. Penggunaan frasa adjuntif *dan sebagainya* dan *dan lain-lain* telah menunjukkan peningkatan dari 1970-an hingga 2000-an. Kekerapan *dan sebagainya* dalam dekad 1970-an adalah lebih kurang 348 kali dalam setiap 1 juta perkataan dan telah meningkat kepada 1030 iaitu peningkatan sebanyak 66% pada dekad 2000. Trend yang sama boleh dilihat untuk *dan lain-lain* di mana jumlah kekerapan dalam setiap 1 juta perkataan dalam dekad 1970-an meningkat 20% 126-158.

Frasa disjuntif sebaliknya telah menunjukkan trend yang berbeza. Jumlah kekerapan kedua-dua frasa ini menunjukkan penurunan berbanding dengan peningkatan frasa adjuntif. Jumlah kekerapan frasa *atau sebagainya* menurun sebanyak 42% iaitu 12-7 kali dalam setiap 1 juta perkataan manakala jumlah kekerapan *atau lebih* berkurang dari 25 kepada 21 dalam setiap 1 juta perkataan yang bersamaan dengan 19%.

Bahagian seterusnya akan membincangkan faktor-faktor di sebalik perubahan trend yang jelas oleh kedua-dua jenis kata samar umum ini pada 1970-an dan 2000-an.

PERBINCANGAN

FRASA ADJUNTIF

Analisis kajian membuktikan bahawa jelas terdapat perubahan corak (trend) untuk kedua-dua kategori huraiian umum yang digunakan dalam Parlimen Malaysia di antara dekad 1970-an dan 2000-an.

1970-AN KE 2000-AN. ISU FRASA 'DAN LAIN-LAIN'

Perbezaan tipis untuk kekerapan penggunaan frasa 'dan lain-lain' dalam dekad 1970-an dan 2000-an adalah disebabkan oleh kecenderungan penutur untuk menggunakan frasa kedua, 'dan sebagainya' yang mempunyai erti yang sama seperti 'dan lain-lain'. Hal ini kerana frasa 'dan sebagainya' mempunyai nilai formaliti yang lebih tinggi berdasarkan aspek-aspek yang dikemukakan oleh Heylighen dan Dewaele (1999) iaitu kebergantungan kepada konteks dan kesamaran. Oleh itu, 'dan sebagainya' disifatkan sebagai lebih sesuai untuk digunakan dalam konteks persidangan Parlimen berbanding 'dan lain-lain'. Terdapat juga kepercayaan sosial yang melihat 'dan sebagainya' sebagai frasa yang lebih bombastik yang mana penggunaannya akan memberikan gambaran positif terhadap kredibiliti, kebijaksanaan dan status sosial penuturnya.

1970-AN – 'DAN SEBAGAINYA' UNTUK MEMBINCANGKAN ISU

Korpus kajian telah mendedahkan bahawa fungsi frasa-frasa yang dikaji telah berkembang sepanjang dekad yang dikaji. Secara umumnya, 'dan sebagainya' dan 'dan lain-lain' telah digunakan untuk mencerminkan kesinambungan frasa kata nama yang hadir sebelumnya. Menariknya, untuk frasa 'dan sebagainya' khususnya pada dekad 1970 –an, kebanyakan konteks frasa kata nama yang hadir sebelumnya adalah berkaitan dengan isu-isu yang dihadapi dalam dekad itu. Sebagai contoh,

“Saya berpendapat kemudahan-kemudahan tidak sesuai, umpamanya, padang permainan tidak mencukupi, badminton court dan sebagainya pun tidak mencukupi, jangan bendak kata asrama-asrama dan kakitangan-nya pun tidak mencukupi jika kita banding-kan dengan staff/ student ratio yang ada di universiti-universiti kita dan jika kita tidak ada kakitangan yang mencukupi mungkin timbul suasana yang tidak begitu baik dan pelajar-pelajar akan menghisap dadah dan sebagainya.”

Petikan 1

Petikan dari korpus menunjukkan bahawa '*dan sebagainya*' digunakan dua kali, pertama untuk menggambarkan kekurangan kemudahan dan kedua, untuk menggambarkan kesan daripada masalah tersebut. Dalam erti kata lain, frasa adjuntif ini telah banyak digunakan untuk membincangkan isu-isu yang berlaku dalam dekad itu. Hal ini dipercayai adalah kesan kepada zaman pasca kemerdekaan memandangkan Malaysia pada ketika itu baru sahaja memperoleh kemerdekaan tidak lebih daripada 2 dekad dan masih lagi bertatih untuk menjadi negara membangun. Untuk itu, sidang Parlimen pada zaman itu dipercayai sering memberi tumpuan kepada isu yang dihadapi oleh negara sebagai salah satu usaha untuk membangunkan negara.

Contoh-contoh lain penggunaan '*dan sebagainya*' berkenaan dengan pelbagai isu adalah seperti yang di bawah:

1. '*dan sebagainya*' untuk merujuk kepada isu peningkatan yuran peperiksaan:
"Saya hendak bertanya iaitu oleh kerana bayaran peperiksaan sudah naik disebabkan dengan bayaran yang lebih kepada buruh-buruh di Great Britain dan sebagainya. Kita telah merdeka selama tahun, sekolah menengah tinggi iaitu SPM-nya kertas peperiksaannya masih lagi dihantar Cambridge. Dengan sebab itu orang putih telah menaikkan"

Petikan 2

Petikan 2 menunjukkan penggunaan *dan sebagainya* untuk merujuk kepada isu kenaikan yuran peperiksaan atas dasar kertas soalan yang dibawa masuk daripada Cambridge. Ungkapan samar ini telah digunakan untuk memberi bayangan bahawa duit caj bayaran tambahan tersebut bukanlah terhad untuk membayar pekerja di Great Britain sahaja malah pihak lain juga.

2. '*dan sebagainya*' untuk merujuk kepada isu kerosakan peralatan nelayan:
"Baru-baru ini, pihak nelayan di sana telah mengalami satu bencana yang paling besar iaitu alat-alat penangkapan ikan di sana iaitu bubu dan sebagainya telah dimusnahkan oleh nelayan asing..."

Petikan 3

Petikan 3 menggambarkan penggunaan *dan sebagainya* sebagai kata pelengkap kepada senarai peralatan nelayan yang rosak akibat nelayan asing.

3. '*dan sebagainya*' untuk membincangkan isu tenaga kerja:
"Apakah langkah Kementerian Buruh untuk mengatasi semua tingkatan bawah hingga ke atas daripada buruh hingga sampai tingkatan pengurusan yang 40% itu diuntukkan kepada bumiputera dapat dipenuhi dengan mencari jalan supaya bumiputera yang berkebolehan dapat memasuki lapangan itu terutama tingkatan-tingkatan atasan oleh sebab selalu berbangkit misalnya banyak orang Melayu hanya masuk jadi buruh; jadi pion, jadi pegawai rendah, sedangkan tingkatan yang atas dapat, kerana kekurangan pengalaman dan sebagainya."

Petikan 4

Petikan 4 menunjukkan penggunaan *dan sebagainya* sebagai tambahan kepada senarai faktor kekurangan tenaga kerja bumiputera di peringkat atasan. Terma bumiputera merupakan ciptaan Tun Abdul Razak, Perdana Menteri Malaysia yang kedua untuk merujuk kepada bangsa Melayu dan bangsa pribumi yang lain di Malaysia. Penutur menegaskan

hakikat bahawa kebanyakan orang Melayu telah diupah untuk bekerja sebagai buruh kasar atau pegawai berpangkat rendah dalam kedua-dua sector kerajaan dan swasta.

4. ‘*dan sebagainya*’ untuk membincangkan isu pengangkutan:
“Tuan Yang Dipertua, saya menyentuh berkenaan dengan pengangkutan. Kita tengok sungguhpun pengangkutan ada seperti Sri Jaya dan sebagainya, tetapi tidak mencukupi. Orang bersesak-sesak menunggu bas hendak pulang, terutama sekali sibuk budak sekolah *dan sebagainya*.”

Petikan 5

Petikan di atas menggambarkan peranan *dan sebagainya* untuk melengkapkan senarai orang yang terkesan dengan pengangkutan awam yang tidak mencukupi dan tidak efektif.

5. ‘*dan sebagainya*’ untuk membincangkan isu kemalangan jalan raya:
“Dengan sebab itu, Tuan Yang Dipertua, kita kerap kali melihat bahawasanya pelanggaran motokar *dan sebagainya* kerap berlaku dalam Bandaraya Kuala Lumpur ini, oleh sebab lampu-lampu yang tidak begitu teratur dan tidak begitu terang.”

Petikan 6

Berdasarkan Petikan 6, adalah jelas bahawa tujuan penutur menggunakan *dan sebagainya* adalah untuk menambah senarai jenis kemalangan jalan raya seperti kereta, kenderaan berat dan motosikal. Penutur menyatakan bahawa kemalangan-kemalangan ini berlaku dengan sangat kerap di Kuala Lumpur kerana lampu jalan yang tidak teratur dan malap.

Secara ringkas, berdasarkan petikan-petikan di atas, ia boleh dilihat frasa *dan sebagainya* dalam tahun 1970-an digunakan terutamanya untuk menangani isu-isu konkrit seperti peningkatan yuran peperiksaan, kerosakan peralatan nelayan, kekurangan buruh, pengangkutan dan juga kemalangan jalan raya. Lebih penting lagi, corak penggunaan dilihat lebih memberi tumpuan kepada isu-isu atau masalah-masalah negatif daripada yang positif.

2000-AN – ‘DAN SEBAGAINYA’ UNTUK MENGGAMBARAKAN PENYELESAIAN

Di samping itu, penggunaan *dan sebagainya* dalam corpus 2000-an menunjukkan corak baru. Fungsi *Dan sebagainya* di parlimen Malaysia telah berkembang ke tahap yang lain iaitu untuk melengkapkan cadangan atau manifesto yang dibuat oleh penceramah untuk menyelesaikan isu. Sebagai contoh,

“*Sebagaimana yang kita maklum, sekarang ini sudah ada kelunturan semangat cinta kepada negara ini. Jadi dengan adanya teater-teater yang bercorak sejarah mungkin muzikal sejarah dan sebagainya, boleh menarik minat anak-anak muda dan anak-anak sekolah menimbulkan suasana cinta kepada negara ini.*”

- Tuan Haji Gapar bin Gurrohu

Petikan 7

Berdasarkan petikan, *dan sebagainya* telah digunakan untuk menambah kepada cadangan penutur untuk menyelesaikan isu. Ini boleh diperhatikan terutamanya tentang bagaimana isu ini telah dinyatakan dengan jelas tanpa sebarang tambahan ungkapan samar (*sebagaimana yang kita maklum, sekarang ini sudah ada kelunturan semangat cinta kepada negara ini kepada*) manakala penyelesaian yang diberikan telah dilengkapi dengan *dan sebagainya*. Ini mengesahkan bahawa pada 2000-an, ahli-ahli politik mempunyai pengetahuan yang kukuh ke atas isu-isu yang berlaku di sekeliling mereka. Oleh itu, fokus mereka telah beralih kepada menyelesaikan isu-isu ini. Ini juga menunjukkan bahawa penutur bersedia untuk menerima apa-apa tambahan atau cadangan daripada pihak lain untuk

menyelesaikan isu ini dengan tidak mempunyai jumlah penyelesaian yang spesifik dengan menggunakan *dan sebagainya*.

Penggunaan *dan sebagainya* untuk merujuk kepada penyelesaian pada tahun 2000-an adalah seperti petikan di bawah:

1. '*dan sebagainya*' untuk menyatakan cadangan mengenai isu-isu sawah padi:
"Tetapi apa yang telah berlaku, saya lihat ada kawasan persawahan yang telah ditukarkan menjadi kawasan perumahan. Tidakkah boleh kawasan persawahan ini juga ditukarkan menjadi kawasan penanaman kelapa sawit *dan sebagainya*."

Petikan 8

Petikan 8 menunjukkan bahawa penutur mencadangkan supaya sawah padi diubah kepada lading kelapa sawit. Beliau berkemungkinan besar melengkapkan cadangan beliau dengan *dan sebagainya* untuk menunjukkan bahawa dia juga terbuka kepada cadangan lain.

2. '*dan sebagainya*' untuk mengiringi penyelesaian untuk isu-isu sosial:
"Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Puizah binti Haji Abu Kasim mencadangkan supaya kerajaan menambahkan talian hot line untuk tujuan kaunseling dan khidmat kaunselor bagi menangani masalah salah laku di kalangan remaja, penderaan, HIV *dan sebagainya* dari terus berleluasa."

Petikan 9

Petikan 9 menggambarkan penggunaan *dan sebagainya* bersama istilah 'mencadangkan' yang bermaksud untuk memberi cadangan. Penutur mencadangkan lebih talian hotline untuk mangsa gejala sosial untuk mendapatkan sesi kaunseling segera daripada kaunselor yang berkecualan.

3. '*dan sebagainya*' untuk menyelesaikan masalah ketidakselarasan:
"Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya ingin cadangkan kepada Dewan yang mulia ini iaitu kerajaan Pusat haruslah menubuhkan satu jawatankuasa penyelaras untuk menyelesaikan beberapamasalah ketidakselarasan antara imigresen, antara Kementerian Pengajian Tinggi, antara pihak polis, *dan sebagainya*."

Petikan 10

Petikan 10 juga menunjukkan penggunaan *dan sebagainya* selari dengan istilah 'cadangkan' untuk menyelesaikan isu ketidakselarasan antara imigresen, Kementerian Pengajian Tinggi, pasukan polis dan agensi-agensi lain.

4. '*dan sebagainya*' untuk menyelesaikan isu pelajar antarabangsa:
"Keduanya, kita juga perlu mengurangkan kerenah birokrasi yang melembabkan kemasukan pelajar-pelajar asing ke Malaysia seperti pengeluaran visa *dan sebagainya*."

Petikan 11

Dari sudut lain, Petikan 11 menunjukkan *dan sebagainya* sebagai tambahan kepada cadangan penutur untuk meredakan masalah birokrasi berkaitan pelajar warganegara asing yang sangat memberi kesan kepada kemasukan mereka.

Petikan-petikan di atas telah membuktikan bahawa terdapat corak perubahan pada fungsi frasa adjuntif yang digunakan dalam parlimen Malaysia. Pada 1970-an, frasa jenis ini telah digunakan terutamanya untuk memberi tumpuan kepada isu-isu semasa manakala sekitar tahun 2000-an, ia digunakan sebagai kata pelengkap kepada penyelesaian yang

dicadangkan kepada isu-isu yang berlaku di Malaysia dengan mewujudkan platform yang boleh diakses bagi penyelesaian tersebut. Dalam kata lain, terdapat tumpuan kepada masalah dalam tahun 70-an dan penyelesaian pada tahun 2000. Pengembangan fungsi ini dipercayai dipengaruhi oleh isu yang dibincangkan sepanjang tempoh dua dekad tersebut. Bahagian seterusnya akan membincangkan secara ringkas perbezaan tema isu yang dibincangkan pada sekitar 1970-an dan 2000-an.

ISU KONKRIT DAN ABSTRAK

Apabila korpus tahun 1970-an dijana ke dalam perisian AntConc, tab Concordance telah menunjukkan trend yang jelas berkenaan tema isu yang dibincangkan di parlimen Malaysia dalam tempoh masa itu. Lebih daripada 50% daripada tema yang dibincangkan dalam 21 baris pertama adalah isu-isu konkrit yang berkaitan dengan pembangunan negara terutamanya yang berkaitan dengan kemudahan awam. Antara frasa yang digunakan adalah elektrik, makmal sains, perancangan kebersihan dan kemudahan tempat letak kereta. Kata nama yang hadir sebelum frasa berkenaan isu tersebut kebanyakannya menunjukkan apa yang kami ingin rujuk sebagai 'tema konkrit' yang membincangkan isu-isu konkrit, terutama tentang kemudahan. Antara sebab utama ialah kerana Malaysia pada ketika itu baru sahaja memperoleh kemerdekaan tidak lebih dari dua dekad dan masih lagi dalam fasa untuk memperbaiki kemudahan di negara ini, selaras dengan statusnya sebagai sebuah negara membangun.

Bertentangan dengan dapatan ini, korpus dari sekitar tahun 2000 pula menunjukkan trend yang agak berbeza apabila 21 baris pertama tidak menunjukkan kehadiran isu berkaitan kemudahan sama sekali. Tema isu perbincangan Parlimen dari dekad ini cenderung untuk memberi tumpuan kepada isu-isu yang agak abstrak seperti penyakit dengan menyebut istilah seperti kanser dan AIDS. Selain daripada itu, satu lagi tema yang terkenal sekitar tahun 2000 adalah tema kewangan. Ini dapat dilihat daripada istilah seperti kos, pemindahan wang, dana dan bank yang ditemui dalam 21 baris pertama dalam tab Concordance itu.

Oleh itu, perubahan trend frasa *dan sebagainya* pada dekad 1970-an dan 2000-an boleh dikatakan banyak dipengaruhi oleh perbezaan tematik antara dua dekad tersebut.

FRASA DISJUNTIF

Pemerhatian terhadap sebarang persamaan atau berbezaan dalam trend penggunaan bahasa samar, terutamanya frasa disjuntif telah dibuat ke atas korpus dekad 1970-an dan 2000-an.

Dengan memerhatikan penggunaan frasa tersebut, bukti yang ditunjukkan dalam tab konkordans ke atas penggunaan ungkapan penyarak telah mendapati dua penemuan utama yang menentukan fungsi 'atau lebih'. Jadual di bawah menyenaraikan fungsi dan perbezaan yang terdapat di antara dua dekad; Tahun 1970-an dan 2000-an. Pemerhatian ke atas penggunaan frasa tersebut dalam perisian AntConc mendapati bahawa terdapat dua faktor utama yang menentukan fungsi frasa 'atau lebih'. Rajah di bawah menunjukkan senarai fungsi dan perbezaan yang ditemui dalam dua dekad tersebut; 1970-an dan 2000-an.

JADUAL 6. Fungsi dan perbezaan

Fungsi	Kehadiran	
	1970-an	2000-an
Untuk menentukan nilai berangka (wang, bajet dana)	Ada	Ada
Untuk memetik atau merujuk kepada mana-mana undang-undang (undang-undang, perbuatan, bil, enakmen)	Tidak ada	Ada

FUNGSI FRASA DISJUNTIF DALAM NILAI BERANGKA

Tumpuan telah diletakkan ke atas dua frasa berikut iaitu *atau lebih* dan *atau sebagainya*. Menariknya, penggunaan ‘atau lebih’ mempunyai beberapa fungsi di mana penggunaannya yang paling ketara adalah yang berkaitan dengan nombor. Nombor-nombor biasanya hadir dalam bentuk angka dan melibatkan wang dan mata wang. Petikan-petikan di bawah menunjukkan penggunaan frasa tersebut dalam parlimen di mana penutur menggunakannya apabila hal yang dibincangkan adalah berkaitan dengan bajet, dana dan wang.

1. Dalam petikan di bawah, penutur sedang memohon kelulusan sejumlah wang lebih daripada \$ 607million sebagai peruntukan untuk beberapa projek.

*“Oleh yang demikian, peruntukan se- banyak lebih kurang \$607 juta **atau lebih** 46% daripada jumlah peruntukkan tambahan sebanyak \$1,334.2 juta yang di- minta Dewan meluluskan sekarang, adalah dicadangkan bagi projek-projek untuk me- laksanakan matlamat-matlamat ini”*

Petikan 13

2. Petikan ini pula menunjukkan penggunaan ‘atau lebih’ yang diucapkan sebanyak dua kali di mana setiap satu darinya mempunyai perkaitan dengan angka duit, yang pertama berkaitan dengan kontrak FELDA manakala yang kedua merupakan anggaran nilai kontrak yang lengkap antara FELDA dan Kerajaan Persekutuan.

*“Semua bekalan dan kontrek yang bernilai \$200,000 **atau lebih** adalah diluluskan oleh Jawatankuasa Kewangan FELDA dan ahli-ahlinya terdiri daripada ahli-ahli Lembaga FELDA termasuk wakil dari Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah dan juga Perbendaharaan Persekutuan. Semua bekalan/kontrek yang bernilai \$1,000,000 **atau lebih** adalah diluluskan oleh pihak Perbendaharaan Persekutuan.”*

Petikan 14

3. Petikan di bawah diambil dari perbincangan tentang kesediaan bajet negara untuk membiayai pembangunan Panggung Negara.

*“Tetapi agak ganjil rasanya dalam usaha Kerajaan mewujudkan perpaduan negara dan identiti nasional melalui satu ke- budayaan kebangsaan kita tidak sanggup membelanjakan \$20 juta **atau lebih** bagi mendirikan sebuah Panggung Negara yang menjadi idaman seluruh rakyat jelata”*

Petikan 15

4. Petikan di bawah merupakan ayat dituturkan oleh salah seorang ahli politik di parlimen yang bercakap tentang artikel berita yang berlaku di Jepun mengenai kes penculikan yang membawa kepada wang tebusan yang melibatkan wang yang banyak.

*“Saya terbaca satu laporan di negara jiran yang mengatakan bahawa di negara Jepun terdapat tiga orang budak sekolah yang memeras ugut seorang budak sekolah wanita yang berumur 15 tahun untuk sejumlah wang kira-kira S\$148,000 **atau lebih**.”*

Petikan 16

5. Petikan di bawah diambil dari perbincangan mengenai isu harga hartanah yang telah meningkat luar kawalan berpunca daripada pelabur yang membeli dan menjual semula hartanah pada harga yang lebih tinggi.

*“Kewangan itu bahawa pemaju rumah ataupun housing developers tidak dimasukkan. Saya tidak tahu samada pemaju rumah terlibat dengan inflasi atau tidak, tetapi apa yang saya tahu bahawa harga rumah sekarang berganda- ganda naik. Kalau dahulu rumah terrace boleh dibeli dengan harga \$12 ribu atau \$14 sekarang sampai \$24 ribu **atau lebih**.”*

Petikan 17

Kesimpulannya, kesemua petikan di atas menunjukkan bagaimana ahli politik dalam persidangan Parlimen Malaysia telah menggunakan frasa ‘atau lebih’ untuk kedua-dua dekad. Frasa itu didapati digunakan secara meluas untuk menyatakan frasa angka yang melibatkan wang.

FRASA DISJUNTIF UNTUK MEMETIK ATAU SEBAGAI RUJUKAN KEPADA MANA-MANA PERUNDANGAN

Dengan menggunakan kaedah pemerhatian yang sama pada korpus yang telah dibangunkan, penemuan daripada tab konkordans telah mendapati bahawa frasa dijuntif ‘atau lebih’ bukan sahajatelah digunakan untuk menunjukkan nilai berangka, tetapi juga untuk memetik atau digunakan sebagai rujukan kepada sebarang tindakan undang-undang. Kajian ini telah menunjukkan perbezaan yang luar biasa antara kedua-dua dekad kerana penggunaan ‘atau lebih’ tidak pernah digunakan untuk memetik mana-mana undang-undang atau tindakan dalam undang-undang pada dekad 1970-an. Ini menunjukkan perbezaan yang besar berbanding dengan dekad 2000-an di mana penggunaan ‘atau lebih’ telah ditemui secara meluas apabila rujukan undang-undang dibuat. Bukan itu sahaja, frasa ‘atau lebih’ juga didapati seringkali berada di penghujung ayat apabila bahasa undang-undang ini diucapkan. Petikan-petikan di bawah menunjukkan penggunaan frasa ‘atau lebih’ dalam sidang Parlimen Malaysia dalam dekad 2000-an apabila mereka memetik undang-undang atau mana-mana tindakan undang-undang sebagai rujukan.

1. Petikan ini adalah rujukan yang dipetik dari dasar berjudul “*Bahagian Baru 11A*”
Bahagian baru 11A mengadakan peruntukan bagi penubuhan dan fungsi Jawatankuasa Perancang Wilayah bagi sesuatu wilayah yang terdiri daripada satu kawasan yang terletak di dalam dua negeri atau lebih.

Petikan 18

2. Petikan ini adalah rujukan yang dipetik dari suatu perbuatan di bawah kod undang-undang “Seksyen 33B Akta Ibu Kota”
Fasal 5 meminta seksyen 33B Akta Ibu Kota-Mengikut pindaan ini, dia tidak perlu lagi mengemukakan sebab kepada pihak peminjam atau kreditor untuk membebaskan seorang bankrap dengan syarat orang itu telah menjadi bankrap selama lima tahun atau lebih.

Petikan 19

3. Petikan ini adalah hujah yang dituturkan mengenai sebuah pindaan tentang wang. Ia mungkin sebutan yang merujuk kepada mana-mana undang-undang tetapi secara teknikalnya, penutur bercakap berkenaan perkara berkaitan undang-undang.
Sudah dicadangkan dalam pindaan kepada Seksyen 17 itu bahawa pada tahun pertama syarikat berkenaan hanya disyaratkan memberi 50% atau lebih daripada wang kerja daripada amaun itu hanya 50% atau lebih.

Petikan 20

4. Petikan ini adalah rujukan yang dipetik daripada dasar undang-undang berkenaan cuti kerja
Seksyen baru 105D menjelaskan tentang kelayakan cuti tahunan bergaji bagi pekerja bergantung pada tempoh perkhidmatan iaitu lapan hari jika bekerja kurang daripada dua tahun, 12 hari jika bekerja dua tahun tetapi kurang daripada lima tahun dan 16 hari jika bekerja lima tahun atau lebih.

Petikan 22

5. Petikan ini adalah rujukan kepada undang-undang berkenaan cukai di bawah “Seksyen 108”

*Bagi kredit akaun seksyen 108, -Peruntukan kredit cukai oleh pemegang saham hanya dibenarkan bagi penggunaan saham secara berterusan selama 90 hari **atau lebih**.*

Petikan 23

6. Dalam petikan di bawah, penutur sedang bercakap berkenaan polisi undang-undang.

*“Ada dicadangkan dalam pindaan kepada Seksyen 17 itu bahawa pada tahun pertama syarikat berkenaan hanya disyaratkan memberi 50% atau lebih daripada wang kerja daripada amaun itu hanya 50% **atau lebih**.”*

Petikan 24

Petikan 18-24 menunjukkan contoh bagaimana frasa disjuntif ‘atau lebih’ yang dipetik secara langsung telah digunakan dalam bahasa undang-undang yang mana frasa ini didapati mempunyai struktur yang sama iaitu ia sentiasa diletakkan pada akhir ayat. Hal ini kerana ia berfungsi untuk memanjangkan julat kuantiti yang dibincangkan. Majoriti petikan di atas merujuk kepada pelbagai jenis undang-undang dan akta tetapi terdapat penggunaan yang serupa frasa dijumpai tertanam dalam teks undang-undang; ‘Atau lebih’. Alasan bahawa teks undang-undang menggunakan frasa tertentu yang sama adalah untuk memastikan bahawa ia berpegang kepada tahap berstruktur formaliti dan untuk mengelakkan kesamaran daripada peguam atau penggubal undang-undang salah tafsir teks. Corak penggunaan juga menunjukkan bahawa frasa tersebut digunakan selepas kuantiti yang pasti melibatkan masa. Contohnya, Petikan 2 dan Petikan 4 merujuk kepada tempoh masa iaitu tahun manakala Petikan 5 merujuk kepada masa dalam konteks hari.

KESIMPULAN

Kesimpulannya, dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat perbezaan jelas dalam perubahan corak trend kedua-dua frasa adjuntif dan disjuntif dalam korpus Hansard Malaysia. Hasil analisis frasa adjuntif menunjukkan bahawa terdapat peningkatan kekerapan dalam penggunaan frasa dan lain-lain dan dan sebagainya manakala frasa disjuntif pula berkurang dari tahun 1970-an ke sekitar 2000. Hasil kajian ini mencadangkan bahawa fungsi frasa adjuntif telahpun bertambah sepanjang dekad 70-an ke 2000-an. Pada dekad ke 1970 an, frasa adjuntif digunakan sebagai pelengkap frasa nama yang membincangkan isu-isu semasa di Malaysia manakala pada dekad ke 2000, frasa ini juga telah digunakan sebagai wadah untuk membincangkan cadangan dan penyelesaian kepada isu semasa. Sebaliknya, kekerapan penggunaan frasa disjuntif pula berkurang atas sebab kurangnya kecenderungan masyarakat untuk menggunakannya berbanding frasa adjuntif. Hal ini kerana penggunaan frasa disjuntif kurang dipraktikkan dalam bahasa percakapan seharian.

Merujuk kepada analisis yang telah dilakukan terhadap kedua-dua jenis frasa kata huraian umum ini, kajian menjangkakan bahawa pada dekad seterusnya, penggunaan frasa adjuntif akan semakin meningkat sehingga kurang memberikan makna. Ini adalah berdasarkan rekod penggunaan frasa tersebut dalam laporan parlimen terkini yang menunjukkan bahawa penggunaannya adalah terlalu kerap sehingga boleh mendatangkan maksud yang terlalu samar dan umum. Penggunaan frasa disjuntif atau sebagainya pula dijangkakan boleh lenyap pada dekad akan datang dan dianggap sebagai bahasa lampau memandangkan hasil analisis menjumpai bahawa kekerapan penggunaannya telah berkurang kepada angka dua digit. Walaupun kebarangkalian bagi kekerapan penggunaan frasa tersebut

untuk meningkat itu masih ada, penutur lebih dijangkakan untuk mengelak daripada menggunakannya dan memilih untuk menggunakan frasa adjuntif.

Kajian ini juga telah menjumpai dapatan menarik tentang corak trend penggunaan frasa disjuntif atau lebih yang mana ia didapati tidak wujud sekitar abad ke 1970-an untuk membincangkan isu undang-undang, berbeza dengan penggunaannya pada dekad ke 2000-an. Pada dekad 2000-an, frasa tersebut digunakan bukan sahaja berkaitan dengan nilai berangka seperti yang terdapat dalam dekad 1970-an, malah sebagai struktur sintaktik dalam bahasa perundangan boleh didapati pada akhir ayat dalam teks perundangan. Didapati bahawa teks perundangan menggunakan frasa tertentu yang sama untuk memastikan bahawa ia mengekalkan aras formaliti yang sama dan untuk mengelakkan sebarang pengeliruan daripada dilakukan oleh para peguam atau penggubal undang-undang semasa menginterpretasi teks tersebut.

Walaubagaimanapun, salah satu kekangan kajian ini adalah kekurangan sumber maklumat memandangkan tidak banyak kajian lepas yang dilakukan dalam bidang ini. Walaupun telah banyak kajian korpus yang dijalankan di luar negara, Malaysia masih lagi perlu untuk menambah kajian-kajian yang berkisar tentang penggunaan bahasa samar dalam Parlimen Malaysia.

Antara implikasi yang boleh diketengahkan berdasarkan kajian ini ialah ramalan bahawa penggunaan bahasa samar akan terus digunakan pada masa akan datang berdasarkan peningkatan jumlah kekerapan per juta dari tahun 1970-an ke 2000-an dalam Jadual 5. Dengan mengetahui fungsi frasa-frasa ini, ahli-ahli parlimen boleh menyusun atur dan merancang ucapan mereka untuk menjadi lebih efektif dalam penyampaian hujah.

RUJUKAN

- Anon. (2005). Order in the House. Retrieved October 12, 2005 from New Straits Times website <https://www.nst.com.my>
- Ayvazyan. (2012). *On the Category of Vagueness of Spoken English*. Retrieved from Yerevan State University website: <http://www.y-su.am/main/en>
- Bider, D., Conrad, S. & Cortes, V. (2004) If you look at... lexical bundle in university teaching and textbooks. *Applied Linguistic*. Vol. 25, 371-405.
- Birner, B. (2015). *Is English Changing*. Washington: Linguistic Society of America. Retrieved from Linguistic Society of America. Retrieved from <http://www.Isadc.org>.
- Buyse, L. (2014). We Went to the Restroom or Something?. General Extenders and Stuff in the Speech of Dutch Learners of English. *Yearbook of Corpus Linguistics and Pragmatics 2014*.
- Carter, R. & McCarthy, M. (2011). Telling tails: grammar, the spoken language and materials development. *Materials Development in Language Teaching*. 78-100.
- Heylighen, F. & Dewaele, J. M. (1999). Formality of language: Definition, measurement and behavioral determinants. *Interneter Bericht Cemter "Leo Apostel", Vrije Universiteit Brussel*.
- Hyland, K. (2008a). Academic clusters: Text patterning in published and postgraduate writing. *International Journal of Applied Linguistic*. Vol. 18, 41-62
- Jucker, A., Smith, S. & Ludge, T. (2003). Interactive aspects of vagueness in conversation. *Journal of Pragmatics*. 35(12), 1737-176.
- Pavarash & DabaghiGreene, D. J. (2013). Keeping it Vague: A Study of Vague Language in an American Sign Language Corpus and Implications for Interpreting Between American Sign Language and English.
- Selberg. (2015). Women's and Men's Language Use and All that Stuff: A Corpus Analysis of General Extenders.

Tan, K. H. & Woods, P. (2008). Media-related or generic-related features in electronic dictionaries: Learners' perception and preferences. *GEMA Online® Journal of Language Studies*. Vol 8(2), 1-17

PENULIS

Tan Kim Hua (Ph.D), ialah seorang Profesor Madya di Pusat Penyelidikan dan Kelestarian Sains Bahasa di Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan di UKM. Hasil kerja penyelidikannya yang melibatkan linguistik korpus dan korpus leksikografi membuktikan minatnya yang mendalam dalam bidang bahasa dan teknologi.

Imran Ho Abdullah (Ph.D), ialah seorang Profesor di Pusat Penyelidikan dan Kelestarian Sains Bahasa di Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan di UKM. Mempunyai kepakaran dalam bidang korpus linguistik, semantic kognitif dan lingistik semantik, beliau kini membuktikan kemampuannya dalam pengurusan dan pentadbiran universiti dengan berkhidmat sebagai TNC Jaringan Industri dan Masyarakat UKM.

Nur Azureen Binti Zulkifli ialah pelajar pascasiswazah dalam jurusan Pengajian Bahasa Inggeris di Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan di Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM). Minatnya yang mendalam dalam bidang korpus linguistik membuatnya bercita-cita untuk menyumbang lebih banyak literature dalam bidang ini di Malaysia

Shamirr Muhammad Bin Mohd Shukor, seorang pelajar pascasiswazah tahun pertama UKM yang sedang mengambil jurusan Sarjana Sastera Pengajian Bahasa Inggeris. Beliau mempunyai ijazah Sarjana Muda Pendidikan TESL dari UiTM di mana fokus jurusannya adalah di bidang kesusasteraan.